

TRAFIK OCH STADSUTVECKLING

Framtidens färdmedelsandelar och Helsingborgs väg dit

DAGENS PROGRAM

- ▶ Vad innebär en ändrad färdmedelsfördelning för Helsingborg?
- ▶ Helsingborgs grannar – skillnader mot Malmö och Lund
- ▶ Goda exempel
- ▶ Potentialen i Helsingborg
- ▶ Fika med övning
- ▶ Paradigmskifte till 2035?

VAD INNEBÄR EN ÄNDRAD FÄRDMEDELSFÖRDELNING FÖR HELSINGBORG?

- ▶ Målbild för färdmedelsfördelning från *Strategi för ett hållbart transportsystem i Skåne 2050*.
- ▶ Målbilden är ett sätt att uppnå en tätare stad med god livskvalitet för en ökande befolkning

NULÄGE OCH MÅLBILD UTGÅR FRÅN RVU-METOD

- ▶ Nuläget är 2013, årtalet för senaste Skåne-RVUn
- ▶ Tätortsnivå – inte kommunnivå
- ▶ Färdmedelsfördelning gäller invånarnas resor, dvs de boende i Helsingborgs tätort
- ▶ Urvalet i RVU är i åldern 15-84 år

STRATEGI FÖR ETT HÅLLBART TRANSPORTSYSTEM I SKÅNE 2050

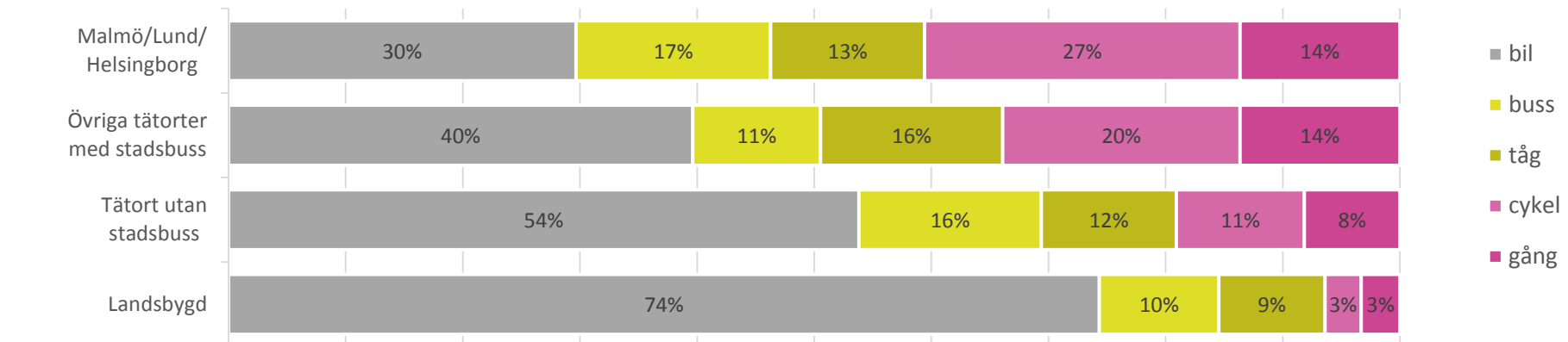

- ▶ Visa hur Skåne genom sina regionala förutsättningar kan bidra till nationella miljö- och utvecklingsmål.
- ▶ Prioriteringar för hur infrastruktursatsningar ska kunna användas som ett medel för att nå regionala utvecklingsmål.

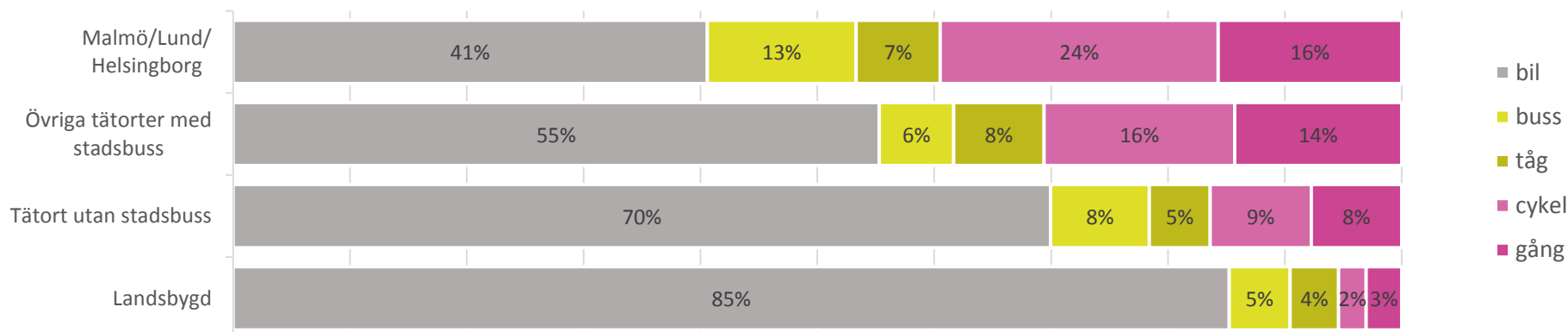
Figurer och fakta om färdmedelsfördelning är hämtat från Strategi för ett hållbart transportsystem 2050.

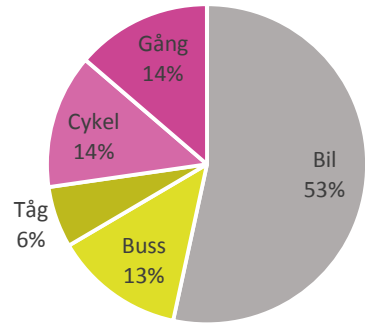
OLIKA MÅL BEROENDE PÅ ORTSSTORLEK

Färdmedelsfördelning av antal resor 2030

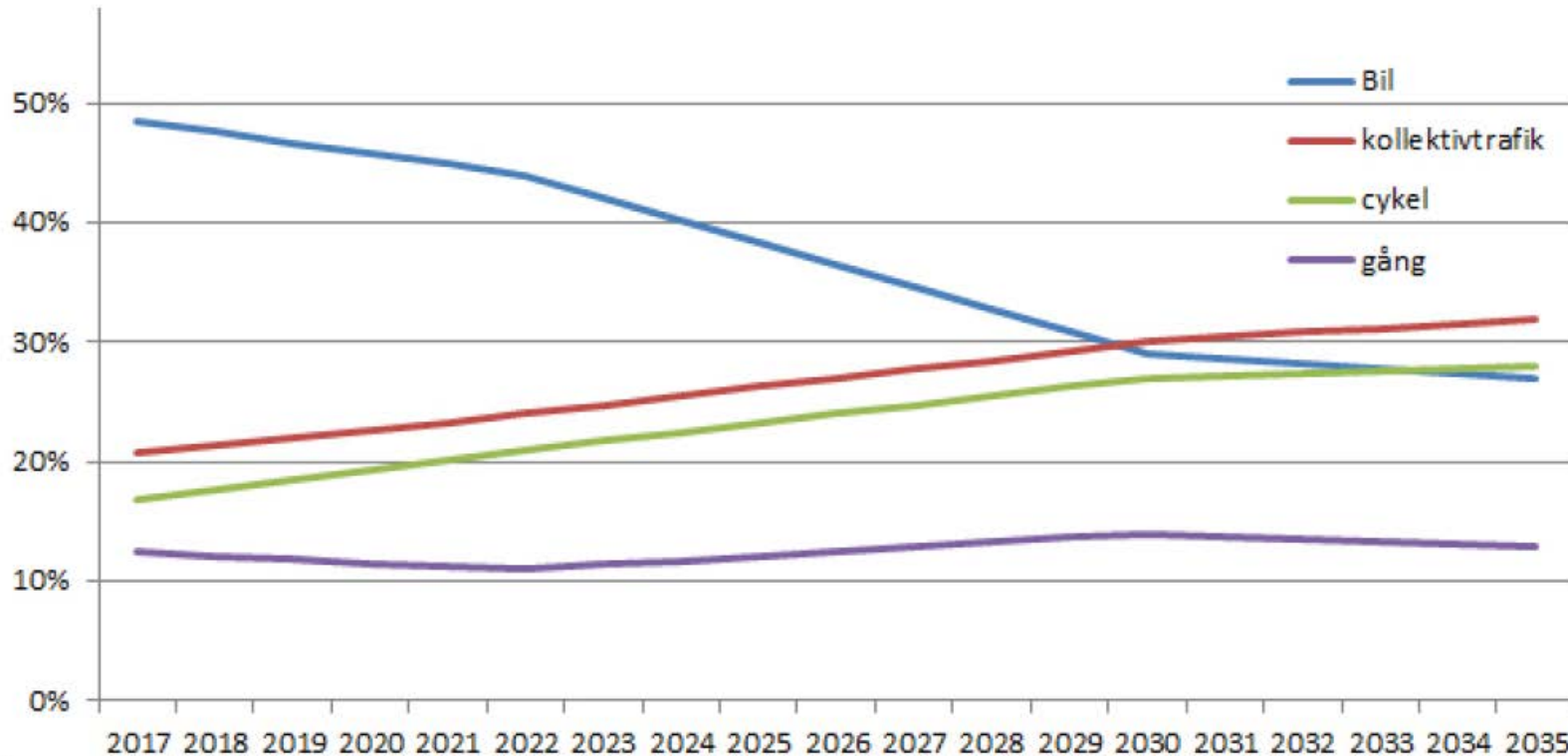
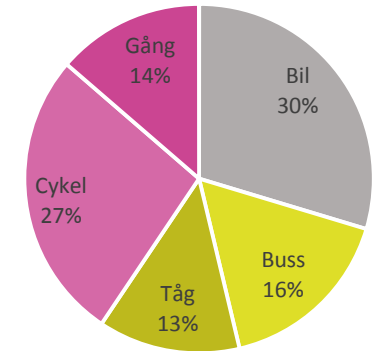

Färdmedelsfördelning av antal resor 2013

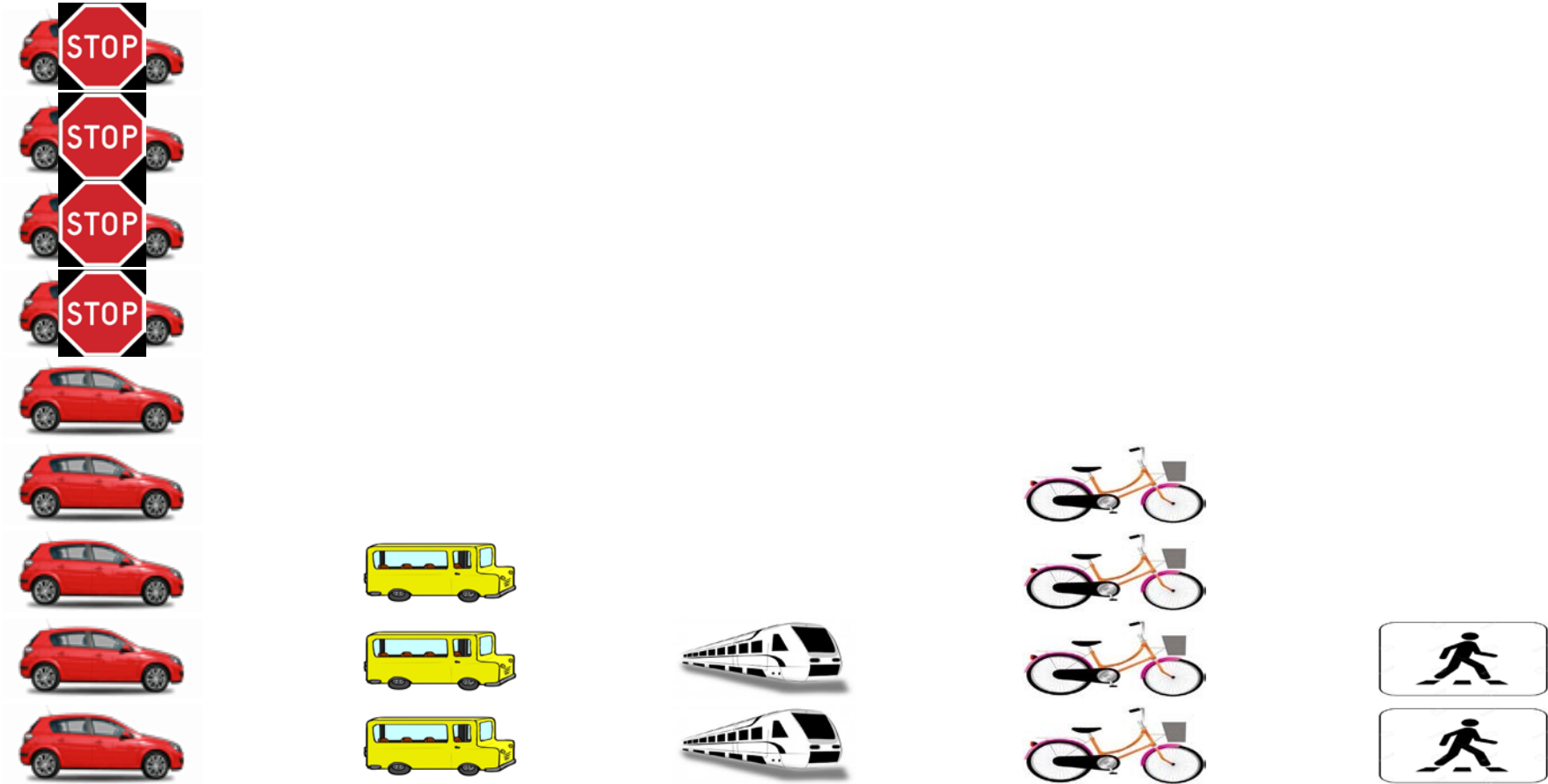

VAD BEHÖVER HELSINGBORGAREN GÖRA?

Figur från Kunskapsunderlag till Stadsplan 2017 - juni 2016. PM Trafik –övergripande.

HELSINGBORGARENS RESOR UNDER EN VECKA – IDAG OCH 2035

FRÅGOR OM STRATEGIN ELLER FÄRDMEDELSMÅLEN?

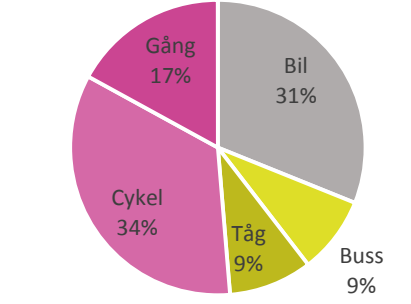
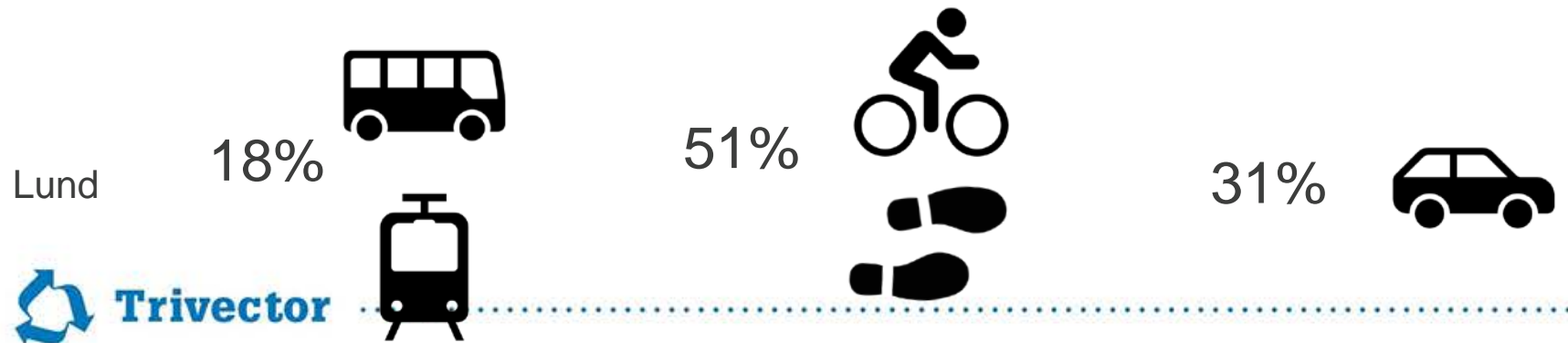
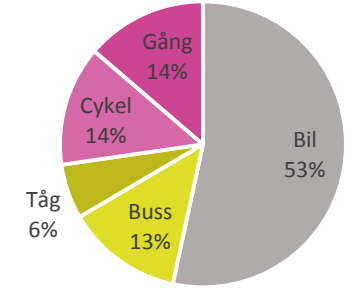
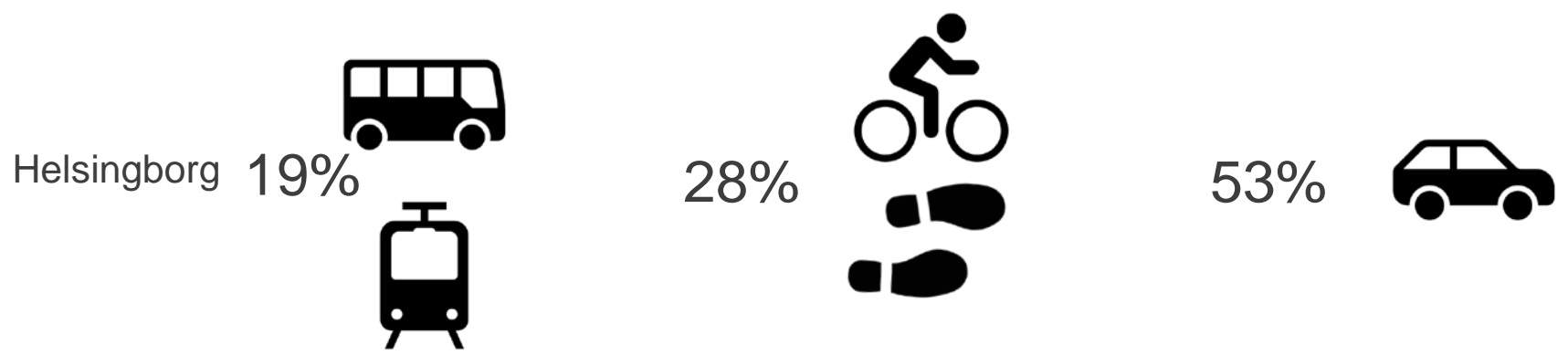
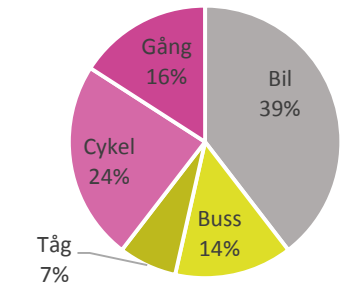
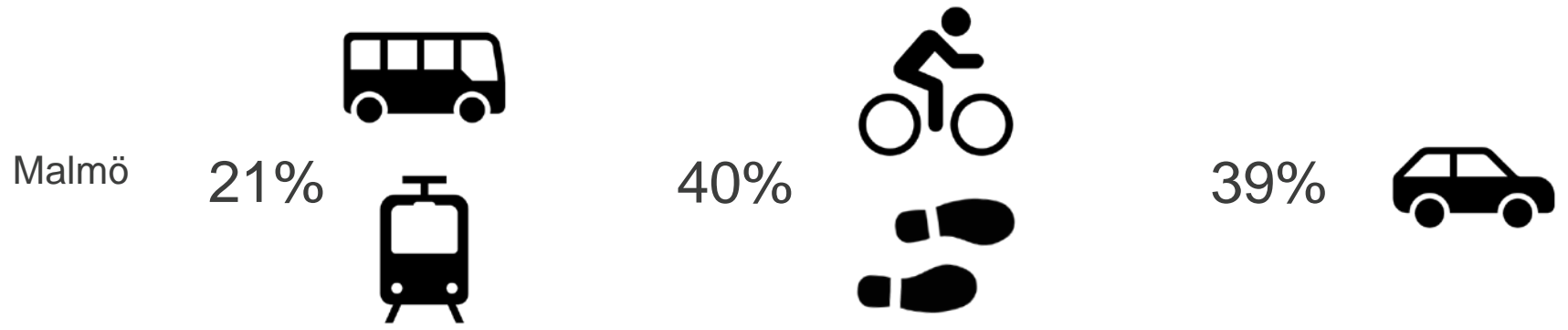
MALMÖ/HELSINGBORG/LUND

OLIKA FÖRUTSÄTTNINGAR OCH UTMANINGAR

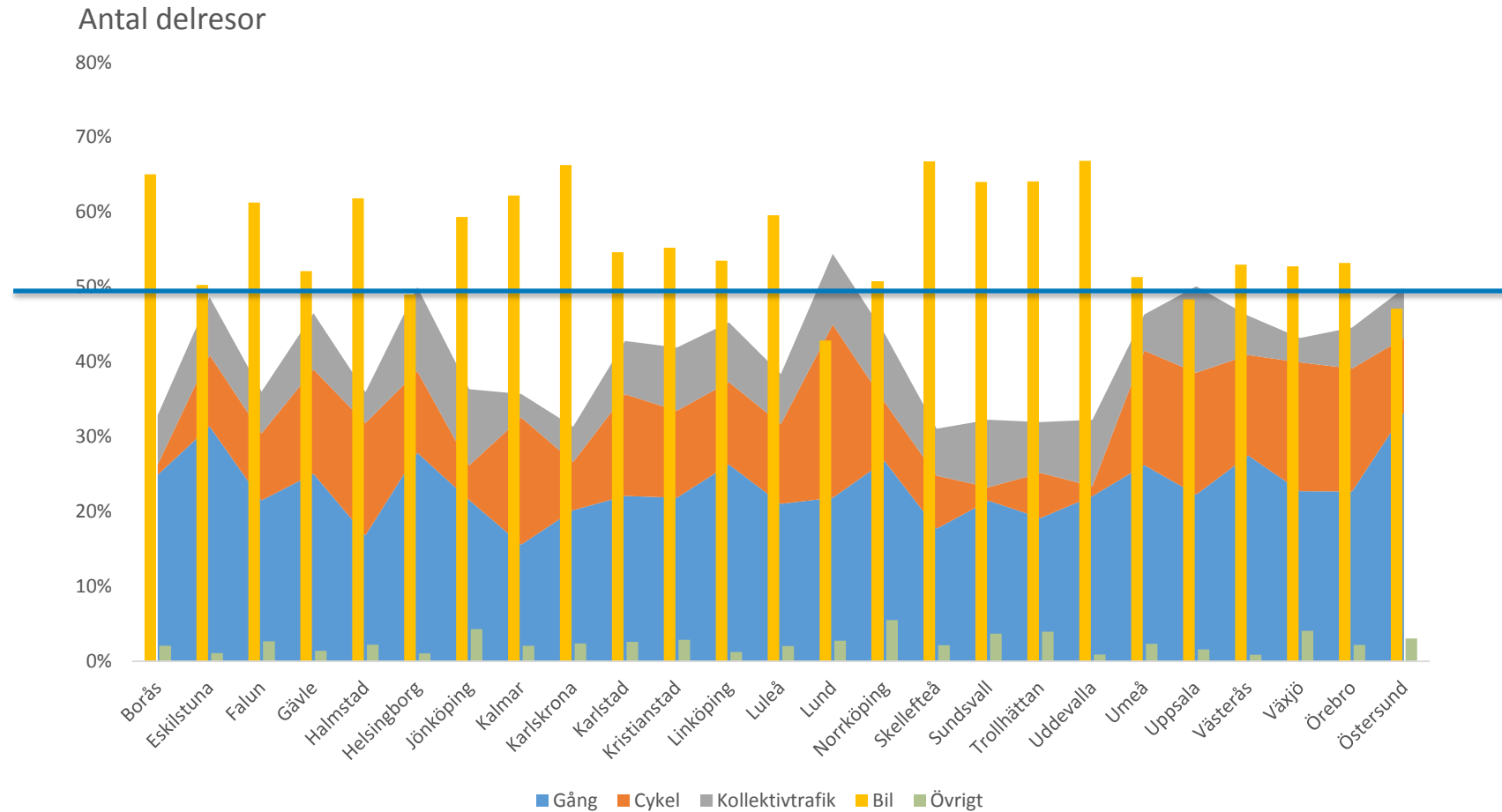

HELSINGBORG SÄMST I KLASSEN?

DET BEROR PÅ VILKEN KLASS STADEN TILLHÖR

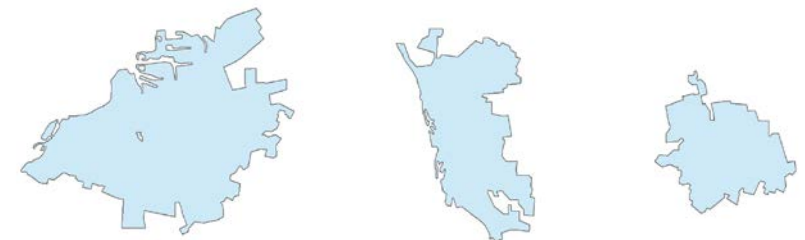
Källa: RVU Sverige, bearbetad av Trivector

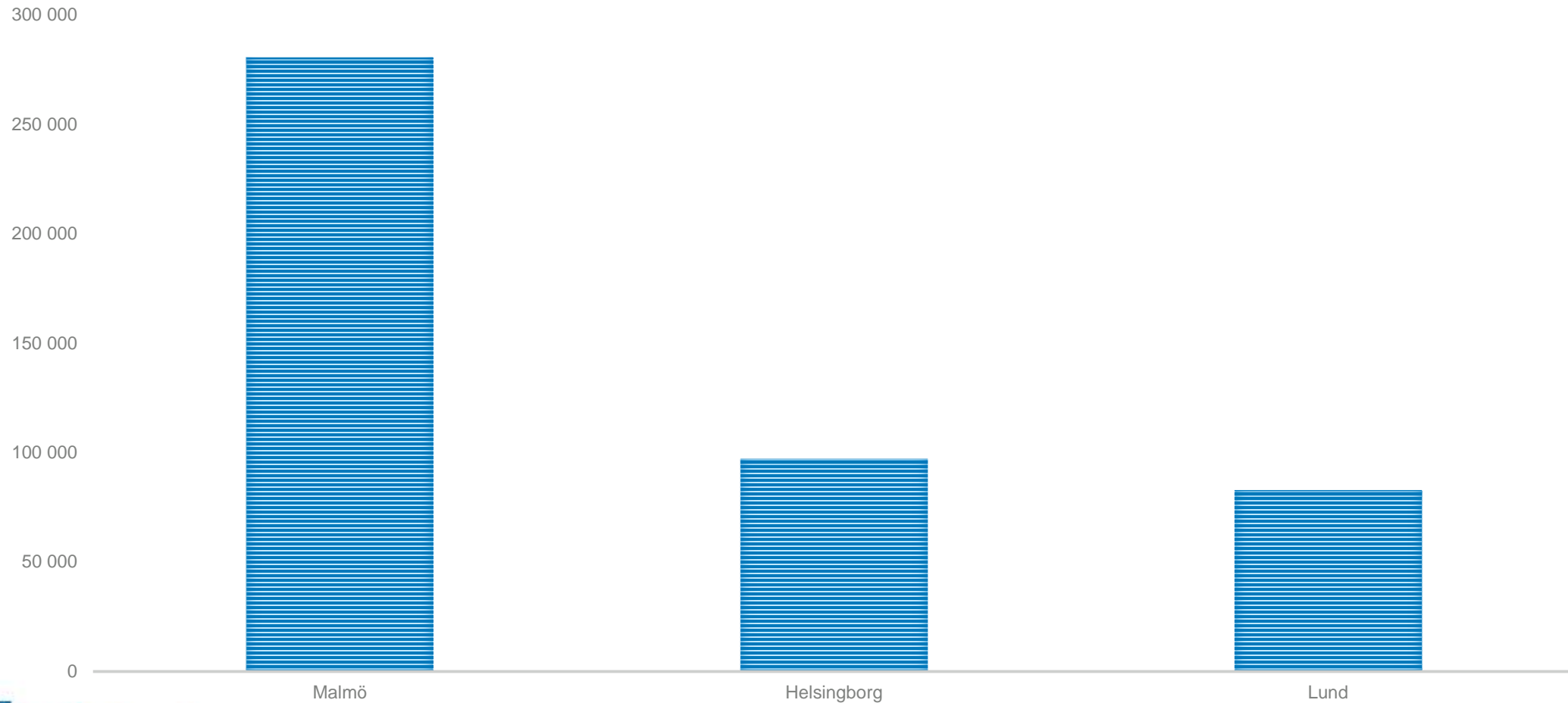
VAD SKILJER HELSINGBORG FRÅN MALMÖ OCH LUND?

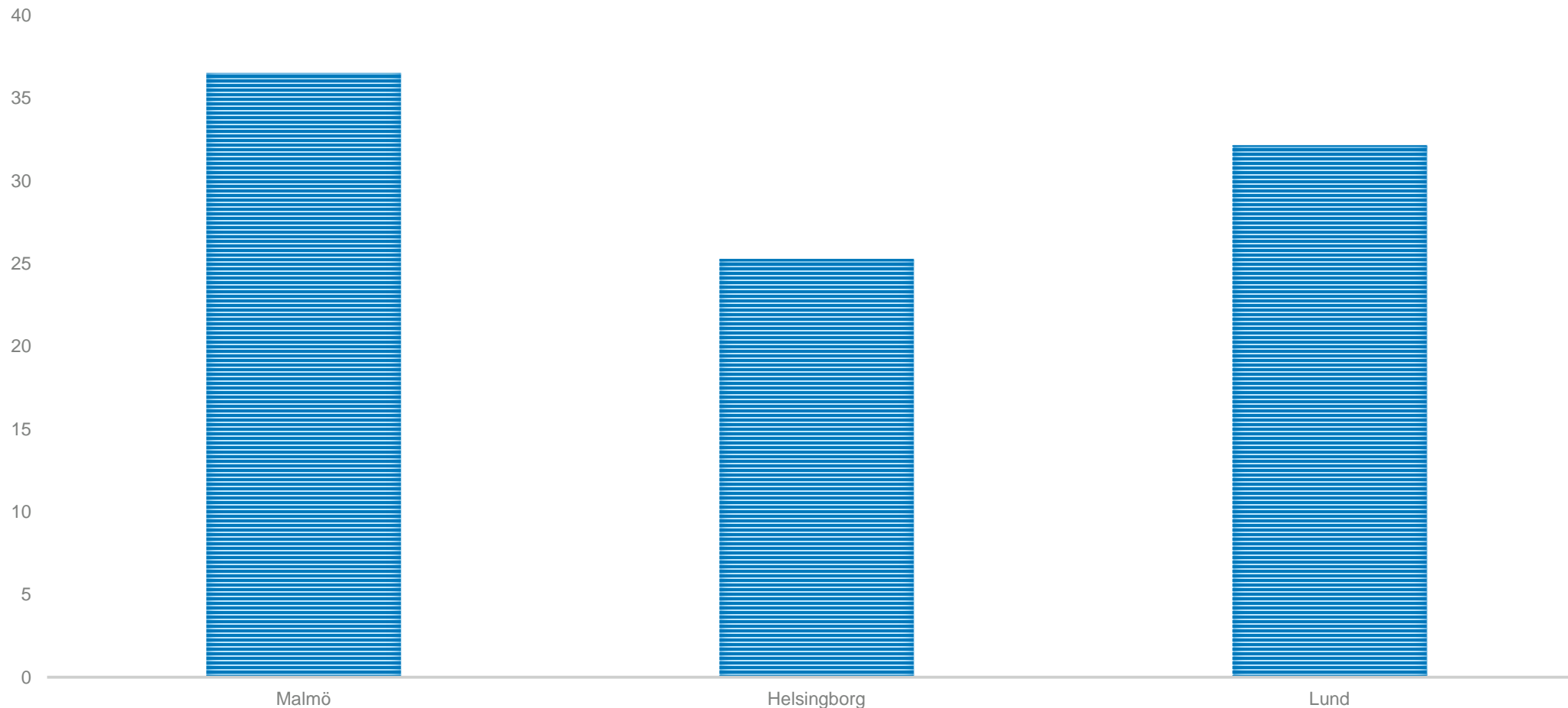
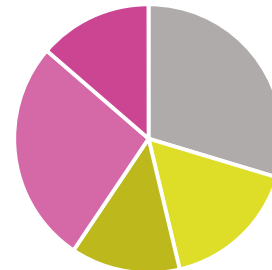
- ▶ Vattnet
- ▶ Landborgen
- ▶ Avlång stad
- ▶ Lunds studenter
- ▶ Malmö och Lund är runda och täta

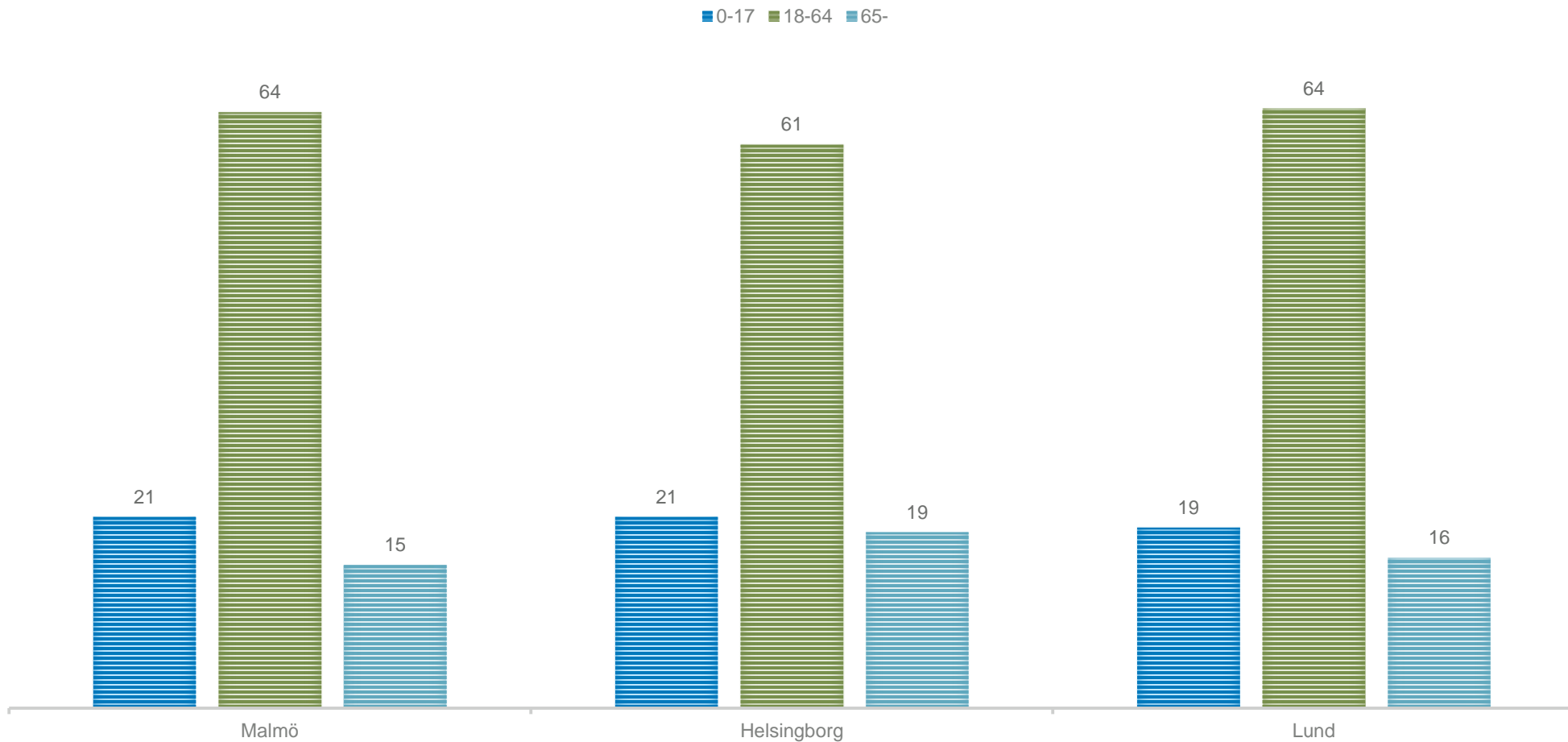
ANTAL INVÅNARE I TÄTORTEN

BEFOLKNINGSTÄTHET – INV/HA I TÄTORT

BEFOLKNINGSSTRUKTUR

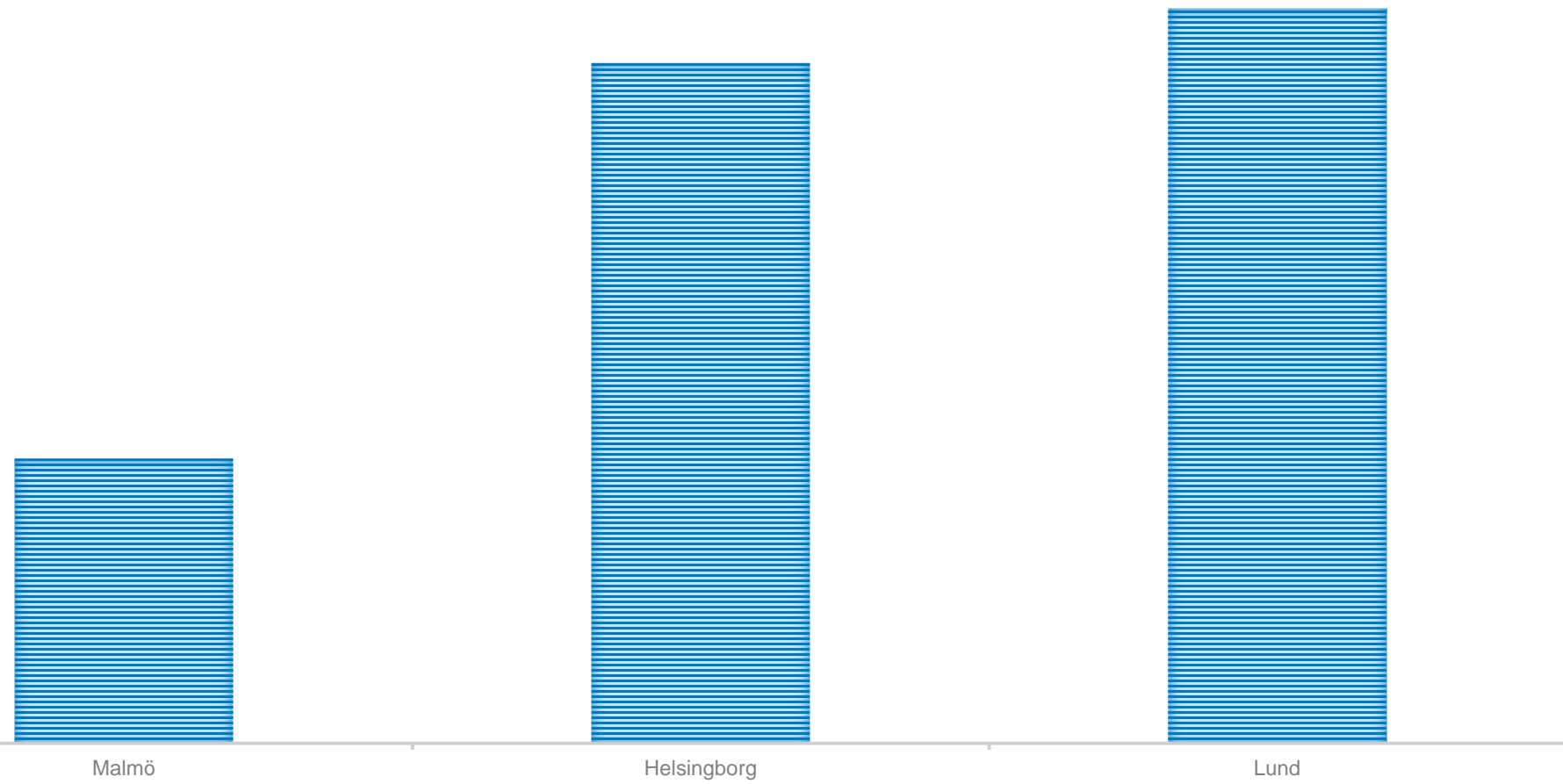

MEDIANINKOMST

250 000

200 000

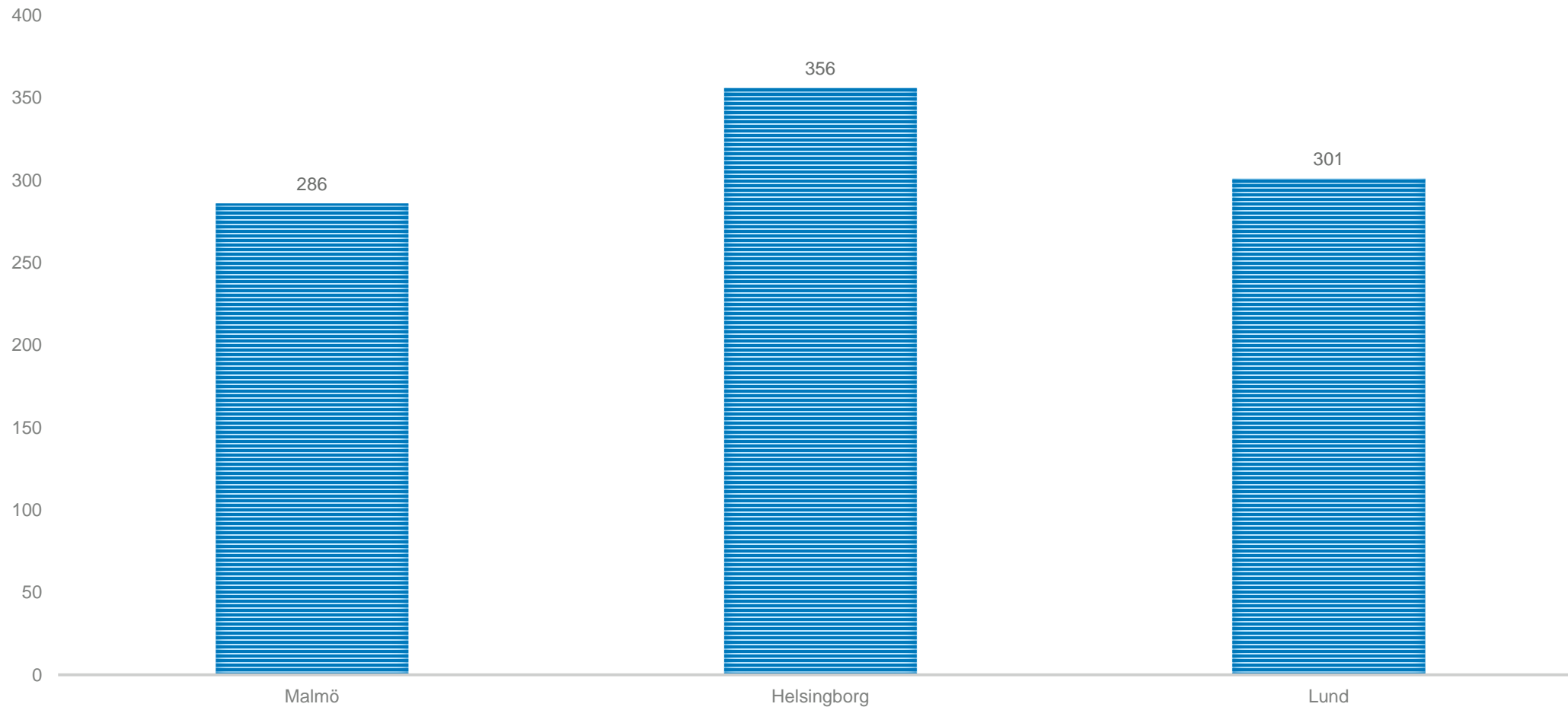

Malmö

Helsingborg

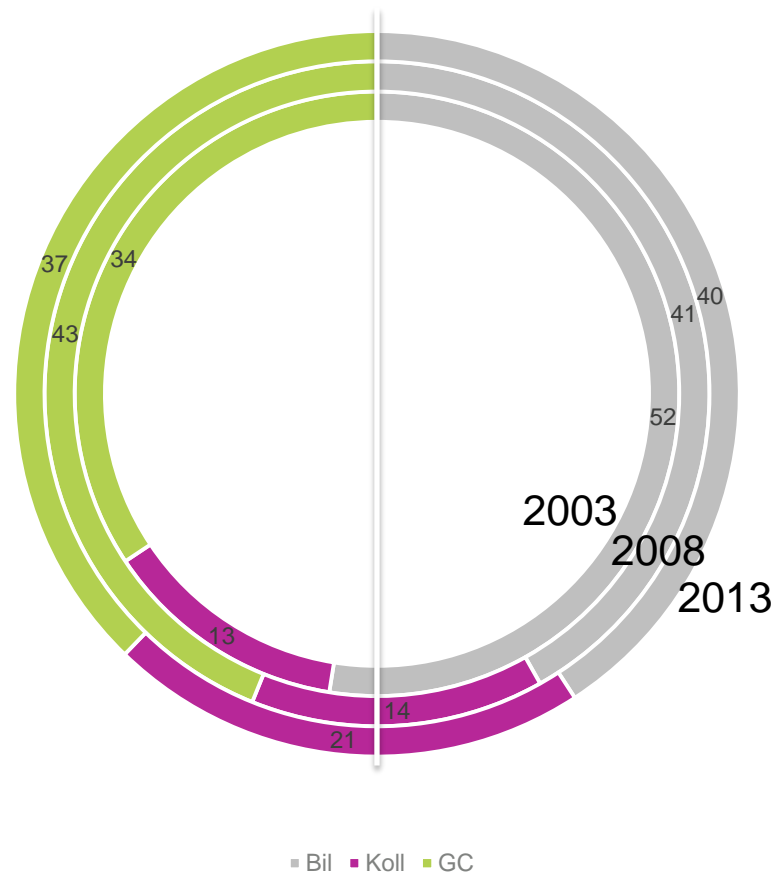
Lund

BILINNEHAV PRIVATA

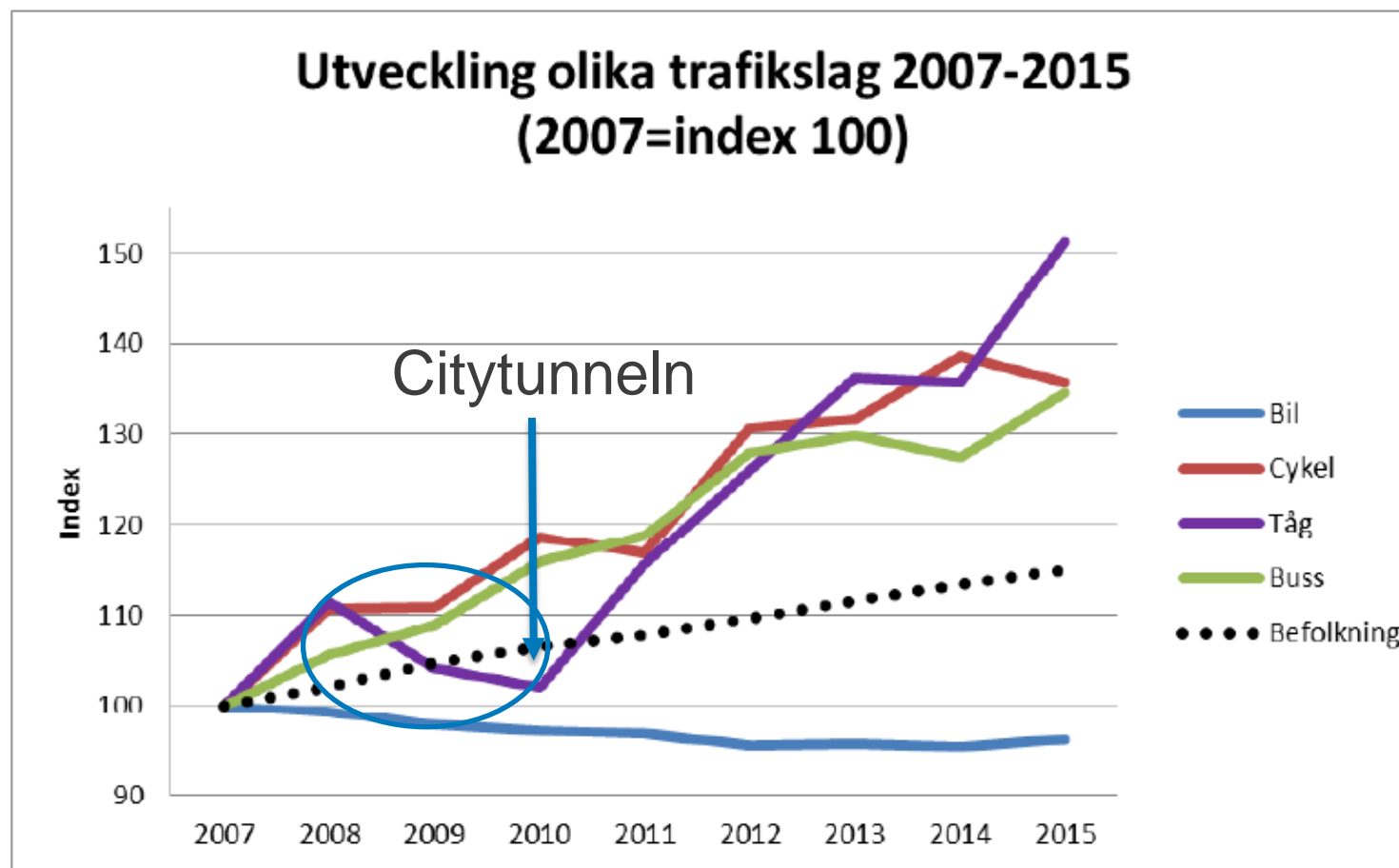

FÄRDMEDELSFÖRDELNING MALMÖ

FÄRDMEDELSFÖRDELNING MALMÖ

DISKUSSIONSFRÅGA - VARFÖR ÄR HELSINGBORGAREN MER BENÄGEN ATT TA BILEN ÄN MALMÖBON ELLER LUNDABON?

▶ Arbetsliv

- Helsingborg har en stor andel anställda i mindre och medelstora logistikföretag. Dessa ligger ofta i stadens utkant, där det finns gott om parkeringsplatser.

▶ Ytor

- Helsingborg har inte haft någon trängselproblematik. Gott om ytor för bil, både för trafik och parkering.

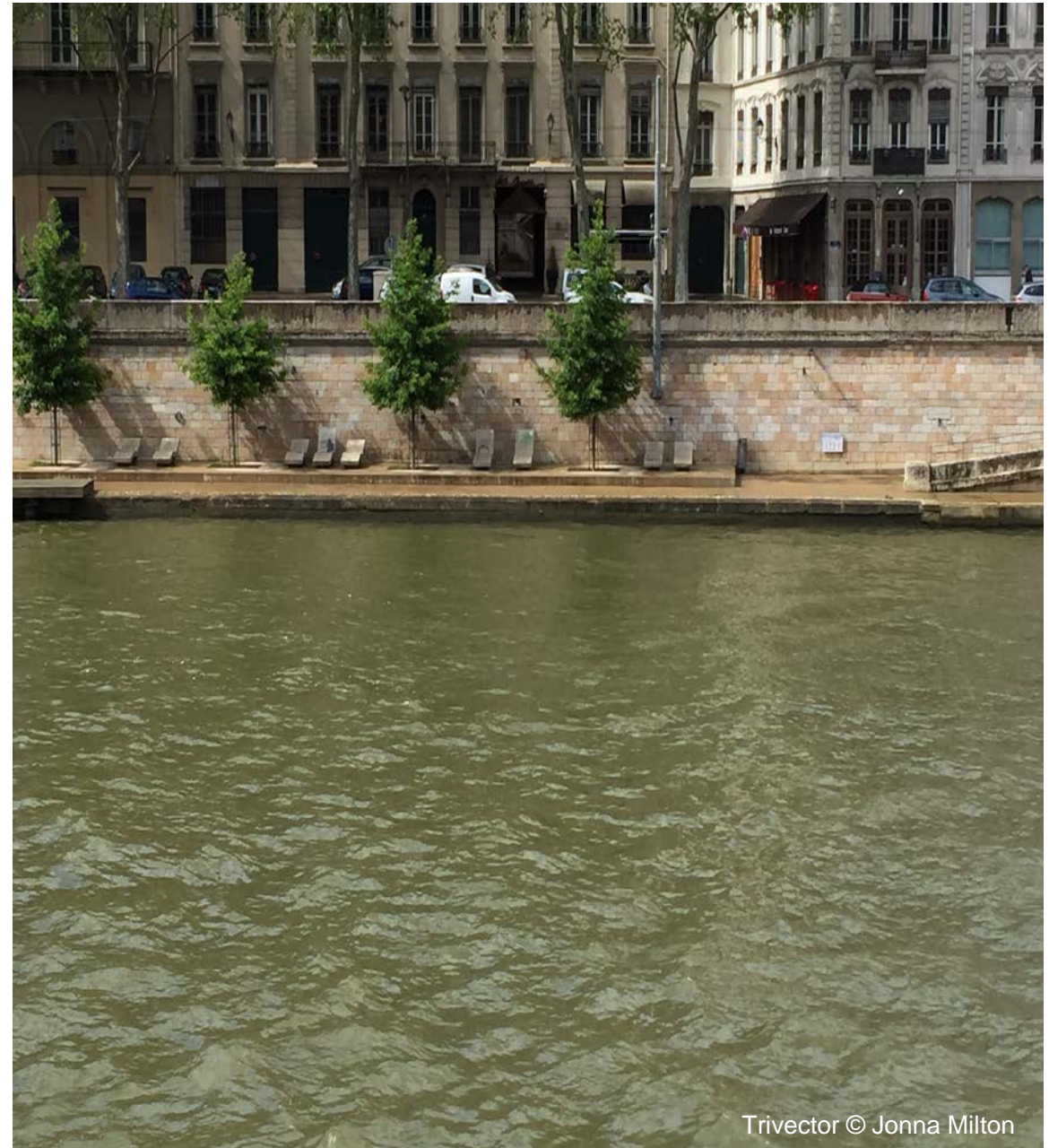
▶ Barriärer

- Trafiklederna i Helsingborg orsakar barriärer. En viktig aspekt är att Helsingborg är en idrottsstad. Många unga som bor i villaområden ska ta sig till och från träning, vilket kan upplevas otryggt. Detta leder i sin tur till skjutsning.

GODA EXEMPEL

- ▶ Freiburg
- ▶ Lyon
- ▶ Köpenhamn
- ▶ Helsingborg
- ▶ Trondheim
- ▶ Östergötland
- ▶ Göteborg
- ▶ Linköping

FREIBURG

Mellan 1982 – 1999

CYKEL 15 → 28 %.

KOLLEKTIVTRAFIK 11-18 %.

MOTORDRIVNA KILOMETER 38 – 30 %.

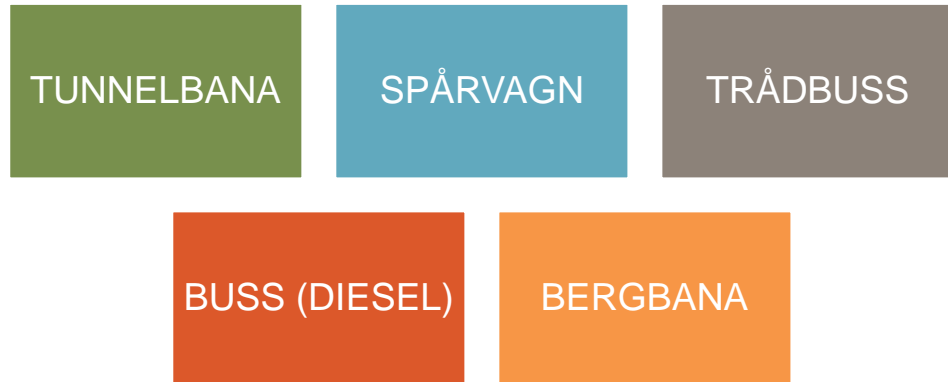

Mobilitetskoncept

- Utbyggd kollektivtrafik
- Cykeltrafik
- Trafikdämpande åtgärder
- Trafikstyrning
- Aktiv parkeringspolitik

LYON – ETT SMÖRGÅSBORD FÖR HÅLLBARA TRANSPORTER

- ▶ Imponerande **kollektivtrafiksystem** som bas

- ▶ **Intermodalitet:** P+R (25 st, $\sum$ 7 500 platser), B+R, låncykelsystem och bilpool vid större knutpunkter/hållplatser
- ▶ **Transport som tjänst (IT):** reseplanerare alla färdmedel OPTYMOD, appar i realtid för hyrcykel, samåkningstjänster, bilpool etc
- ▶ **Ramverket**
  - La Métropole de Lyon (Grand Lyon):
    - 59 kommuner
    - samarbete skola, vård, ekonomi, turism, TRANSPORT
  - Kollektivtrafik: regional trafik huvudman **SYTRAL**

FRÅN BIL TILL CYKEL I KÖPENHAMN

På 70-talet var cyklandet i Köpenhamn som vilken svensk modern stad som helst

Flöde
25% cykel
75% motorfordon

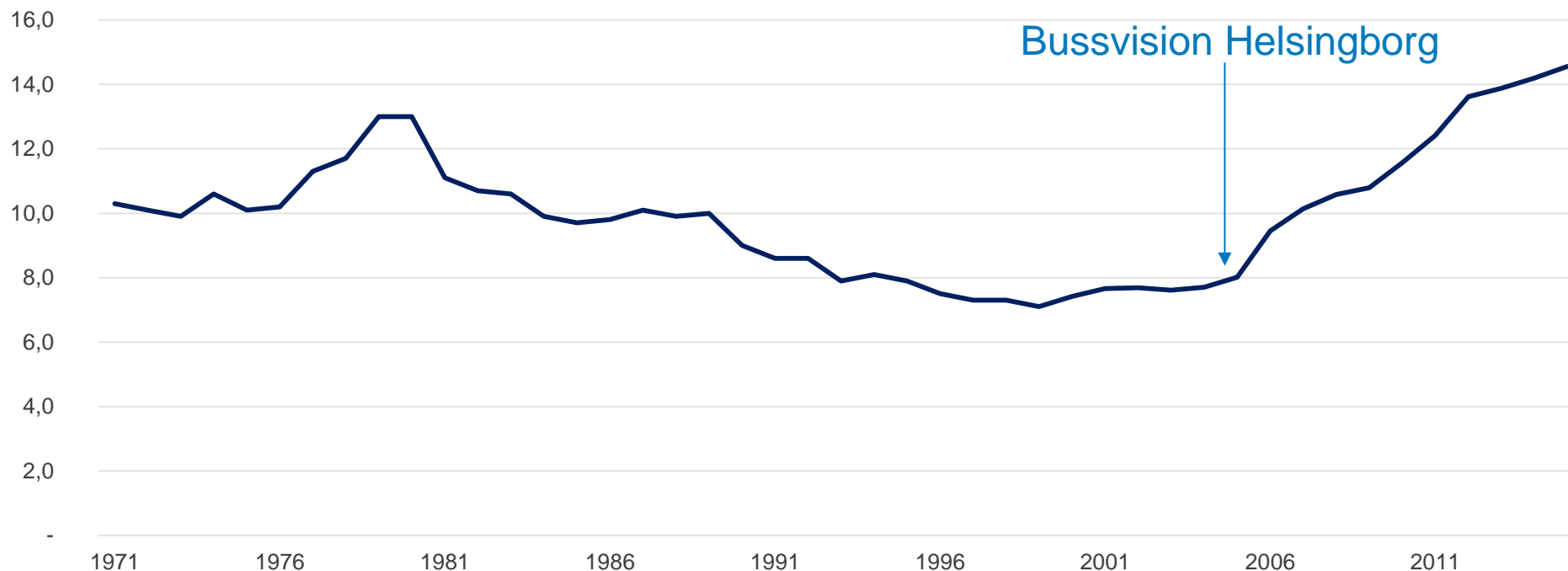
Flöde 2005
Ca 50/50

Färdsätt för arbetspendling till Köpenhamns centrum;
Bild: B. Hanssen. Köpenhamns Stad

HELSINGBORG

Resor i Helsingborgs stadstrafik 1970-2015

Miljoner resor

TRONDHEIM

www.trampe.no

REGION ÖSTERGÖTLAND

Grön resplan

2015 jämfört med 2011/2012

Motala sjukhus

- 9 % bil

Norrköping sjukhus

- 3 % bil

Linköping sjukhus

- 17 % bil

+15 % GCK

- 300 bilar/dag

- ▶ Parkeringsavgift och bom på parkering
- ▶ Frisk Effekt 2.0
- ▶ Ambulerande cykelfixare
- ▶ Ny cykelparkering
- ▶ Cykelpumpar
- ▶ Skyltning
- ▶ Elcyklar till landstingets arbetsplatser utanför sjukhusområdet
- ▶ Prova-på-kort Östgötatrafiken
- ▶ Ny busslinje till Vrinnevi
- ▶ Realtidsinformation i entréer
- ▶ Miljökommunikation

GÖTEBORG

- ▶ Om man räknar upp persontransportarbetet enligt nuvarande färdmedelsfördelning i Göteborg med prognosticerad befolkningsökning och ser till aviserad kommunal politik minskar biltransportarbetet med 14% jämfört med idag.
- ▶ Göteborg arbetar aktivt med biltrafiksavveckling genom det Västsvenska paketet, funktionsblandning och förtätning, parkeringsavgifter och mindre parkeringsyta på gatumark. Göteborg arbetar även aktivt med förbättring av kollektivtrafik och för bättre framkomlighet med cykel.
- ▶ Göteborg växer med helt nya stadsdelar. Kommunen ser möjligheter att etablera nya vanor under byggtiden – kollektivtrafiken ska fungera, det ska gå att ta sig fram med cykel och till fots.
- ▶ Effektmål för 2035:
  - Minst 35 % av resorna i Göteborg sker till fots eller med cykel år 2035
  - Minst 55 % av de motoriserade resorna i Göteborg sker med kollektivtrafik år 2035
- ▶ För antalet resor kommer de bilburna att minska till 29 % år 2035 enligt kommunala mål.

PROJEKT OM FRAMTIDENS STADSMILJÖAVTAL

	Göteborg (tätort, storstadsregion)	Sollentuna (tätort, storstadsregion)	Linköping (tätort, medelbebyggd region)
Bedömd utveckling	-14% (pkm)	+20 % (pkm)	+15% (pkm)

ÅTGÄRDSPAKET FÖR ATT NÅ NOLLTILLVÄXT (STÖRRE STÄDER)

Paket med tyngdpunkt på kollektivtrafik

Transportsnål planering:	-5,0%
Utformning av GC-villkor:	-1,0%
Anslutning med cykel till koll:	-0,4%
Användarvänlig koll:	-0,8%
Kollframkomlighet:	-0,8%
Förbättrat kollutbud:	-4,0%
Parkeringsavgifter:	-1,5%
Gröna resplaner u. p-avg:	-1,5%
MM nybyggt och flytt:	-1,0%

Paket med tyngdpunkt på gång/cykel:

Transportsnål planering:	-7,5%
Utformning av GC-villkor:	-3,4%
Snabbcykelvägar:	-0,8%
Anslutning med cykel till koll:	-0,4%
Användarvänlig koll:	-0,3%
Kollframkomlighet:	-0,3%
Förbättrat kollutbud:	-1,3%
Gröna resplaner u. p-avg:	-1,5%
MM nybyggt och flytt:	-1,0%

- Det krävs många parallella åtgärder.
- Enskilda åtgärder har begränsad potential.

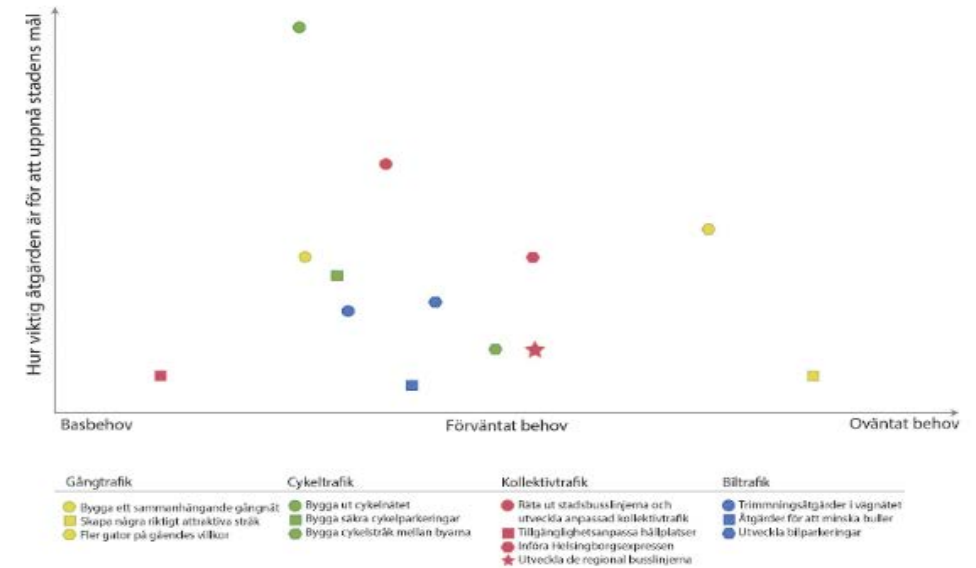
SLUTSATSER SÅ HÄR LÅNGT

- ▶ Trafikverkets basprognos stämmer inte överens med vad kommunerna planerar för (+ 30 %)
- ▶ Kommunerna föredrar att satsa på gång och cykel före kollektivtrafik
  - Rådighet
  - Ekonomi
  - Satsar redan/är redan bra koll
- ▶ MM-åtgärder är centrala för att realisera infrastrukturåtgärdernas fulla potential
- ▶ Statliga åtgärder behövs för att nå Trafikverkets klimatscenario
- ▶ Styrmedel ger bäst effekter i paket men gör också att det är svårt att utvärdera enskilda insatser
- ▶ Styrmedelspaket bör innehålla en bred blandning av åtgärder och såväl morötter som piskor
- ▶ **Vid val, design och implementering av styrmedel behöver transportsystemet och samhällsplaneringen betraktas som en helhet.**

DEN "HELSINGBORGSKA" VÄGEN FRAMÅT"

- ▶ **Stadsplan.** Visar en riktning. Perspektiv 2035.
- ▶ **Trafikplan.** Prioritering. Perspektiv 2022.
- ▶ Det finns ingenting i Stadsplanen och Trafikplanen som leder i fel riktning.
- ▶ **NI ÄR PÅ G!**
- ▶ Men vägen är inte lika tydlig. Den Helsingborgska vägen behöver hittas.

FRÄMJA GÅNG OCH CYKEL

INTRESSERADE

INTRESSERADE
MEN OSÄKRA

ENTUSIASTISKA
OCH TRYGGA

STARKA OCH GRÄDDA

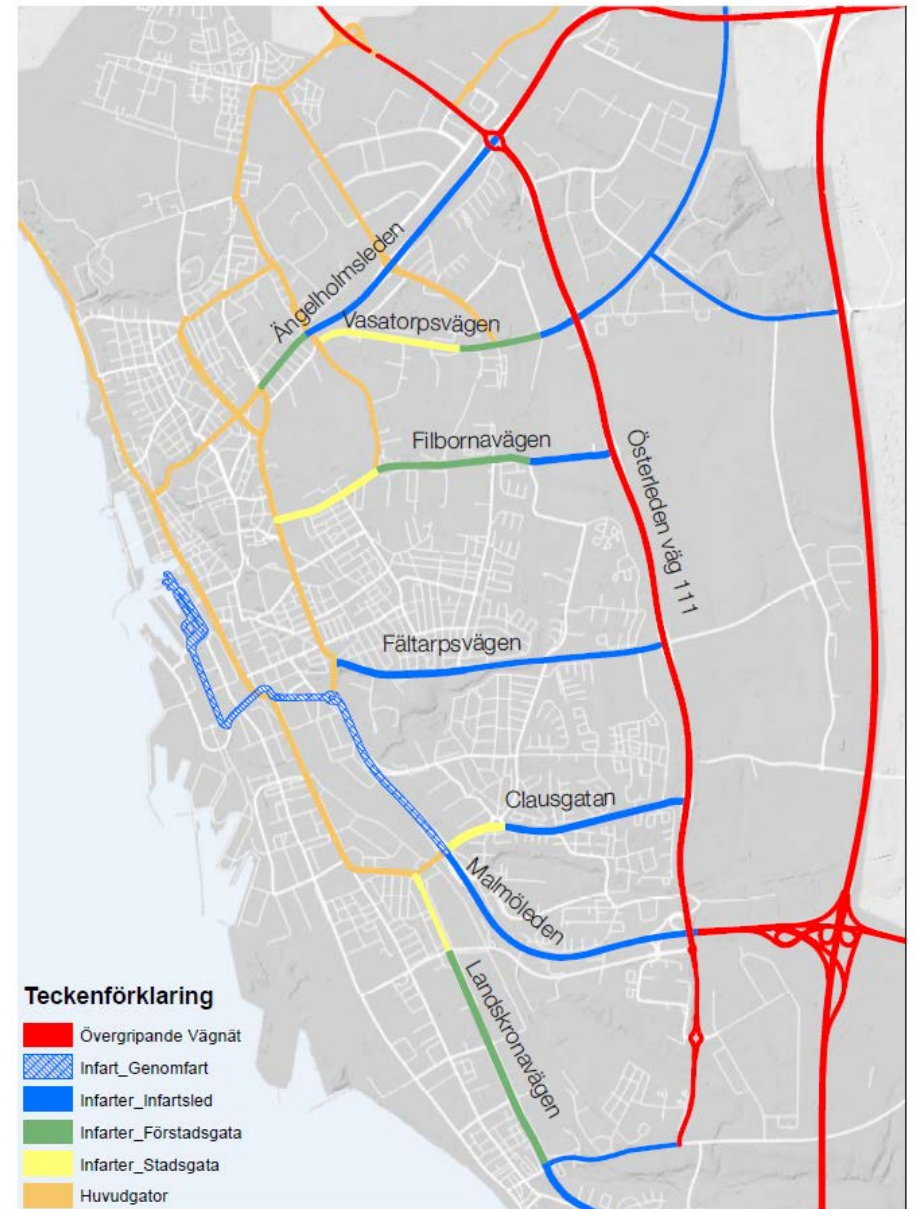

FRÄMJA KOLLEKTIVTRAFIK

MINSKA BILTRAFIK

FIKA MED ÖVNING

Vägen mot målet 2035 kan se lite olika ut men riktningen är utpekad.

Ta din kaffekopp och 5 gröna pluttar. Gå runt och titta på bubblorna och sätt din plupp på de åtgärder du känner är LÄTTAST att genomföra.

20 minuter

Resultatet från omröstningarna återfinns på kommande bilder:

Trivector © Kristoffer Levin

HELSINGBORGS
VÄG MOT FÄRDMEDELSMÅLET
LÄTTASTE ÅTGÄRDER ATT GENOMFÖRA

ÖKA ANDELEN GÅNG

RÖSTER

Utforma staden på fotgängares villkor

Ta fram en gångplan med syfte att skapa en promenadstad

Främja korta kvarter

HELSINGBORGS
VÄG MOT FÄRDMEDELSMÅLET
LÄTTASTE ÅTGÄRDER ATT GENOMFÖRA

ÖKA ANDELEN KOLLEKTIVTRAFIK

RÖSTER

Stombussnät med signalprioritering

Göra kollektivtrafiken naturlig och kool -
göra helsingborgaren urban

Båttaxi

Spårväg

Tillgänglighetsanpassa alla hållplatser

Fler ringlinjer till stora samlingsplatser ex arenean/IH/Filborna

HELSINGBORGS

VÄG MOT FÄRDMEDELSMÅLET

LÄTTASTE ÅTGÄRDER ATT GENOMFÖRA

ÖKA ANDELEN CYKEL

RÖSTER

Prioritera *säker/trygg* cykelparkering framför bilparkering

Innovativ hisslösning uppför Landborgen

Sänka bashastigheten

Cykelskola för alla som vill cykla men inte vågar och för alla nyanlända

Bygga cykelanslutningsvägar till flertalet hållplatser

Snabbcykelvägar mellan tätorten och byarna

Ge en cykel till alla som fyller jämnt i kommunen

Lånecykelsystem för elcyklar

HELSINGBORGS

VÄG MOT FÄRDMEDELSMÅLET

LÄTTASTE ÅTGÄRDER ATT GENOMFÖRA

MINSKA BILTRAFIKEN

RÖSTER

Lägre P-norm och högre P-avgifter

20 km/h i city

Hitta former för att understödja bilpooler

Strategiska lokaliseringar för uthämningsställen -
e-handel

Stänga innerstaden för genomfartstrafik

SAMMANFATTNING AV DISKUSSION

- ▶ Svårt att styra diskussionen mot vad som är ENKELT. Lätt att glida över i vad som är ÖNSKVÄRT.
- ▶ Parkering
  - Vi har redan höga P-normer. Är det möjligt att öka dessa ytterligare?
  - Parkering är onekligen en lågt hängande frukt.
- ▶ Hur överbygga topografiska hinder för cykling – platsspecifika åtgärder eller elcyklar?
- ▶ Helsingborg är redan mycket bra på att åka buss. Men vi måste åka ännu mer buss för att uppnå målsättningen, 100 % mer. Har regionen pengar för att bygga ut kollektivtrafiken i den omfattningen som krävs?
  - KL svarar att regionen är medvetna om att kollektivtrafiken behöver utvecklas för att uppnå de mål som är uppsatta, även om det inte finns konkreta planer som täcker alla behov. Det är dock en viktig aspekt att det krävs insatser som ligger utanför kommunens mandat.

ATT VARA I ETT PARADIGMSKIFTE

KLARAR VI DET ?

VILL VI?

BEHÖVER VI?

HUR SKA VI GÖRA?

MÅSTE INTE HELSINGBORGAREN GE OSS MANDAT?

TEKNIKEN KOMMER UTVECKLAS OCH MINSKA UTSLÄPPEN

TA BORT PARKERINGSPLATSER VINNER MAN INGA VAL PÅ

VI GÖR JU REDAN MYCKET

DET ÄR EN GLOBAL FRÅGA

HANDELN BEHÖVER PARKERING

ALLA KAN INTE CYKLA

KVINNOR OCH MÄN?

- ▶ Gör ungefär lika många resor
- ▶ Män reser totalt längre och mer med bil

- ▶ Om kvinnorna reste som männen i Malmö skulle:
Antalet bilresor öka med 17 %
Reslängden med bil öka med 23%

Skatteintäkterna öka med 130 miljoner kronor/år
Miljökostnaden öka med 300 miljoner kronor/år

Behov av ytan för fordon öka med 200 Möllevångstorg...
Till ett värde av 800 miljoner kronor

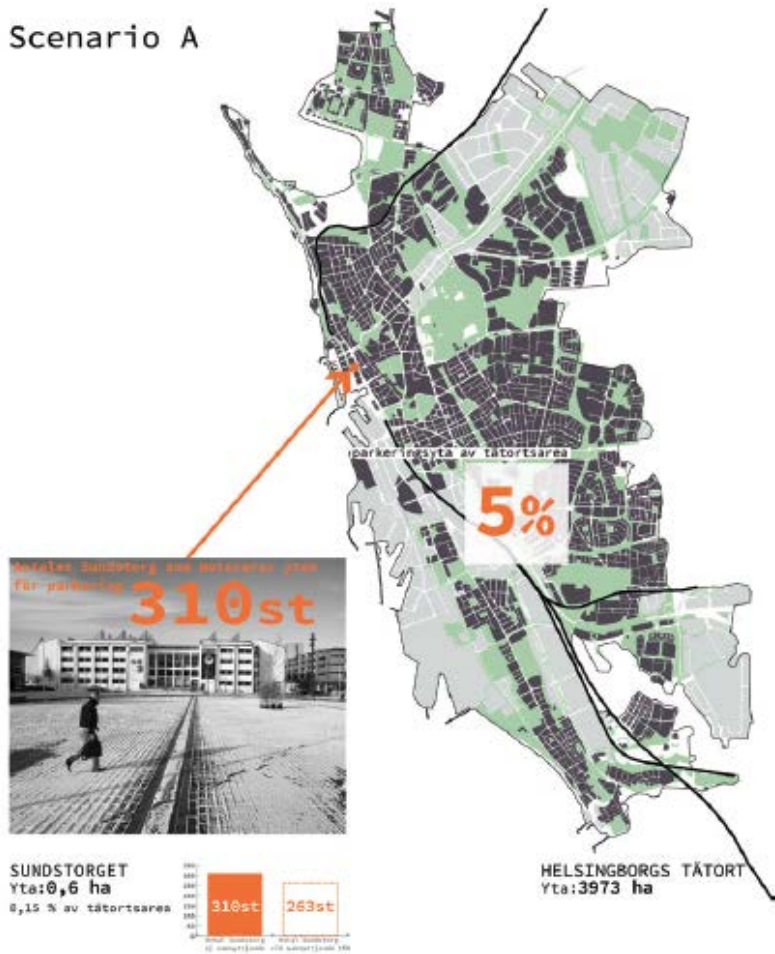

*Intäkter och kostnader bygger på beräkning av Trivector.
Ytor för fordon i rörelse bygger på artikel av Thor Kaarsberg Haatveit 1987*

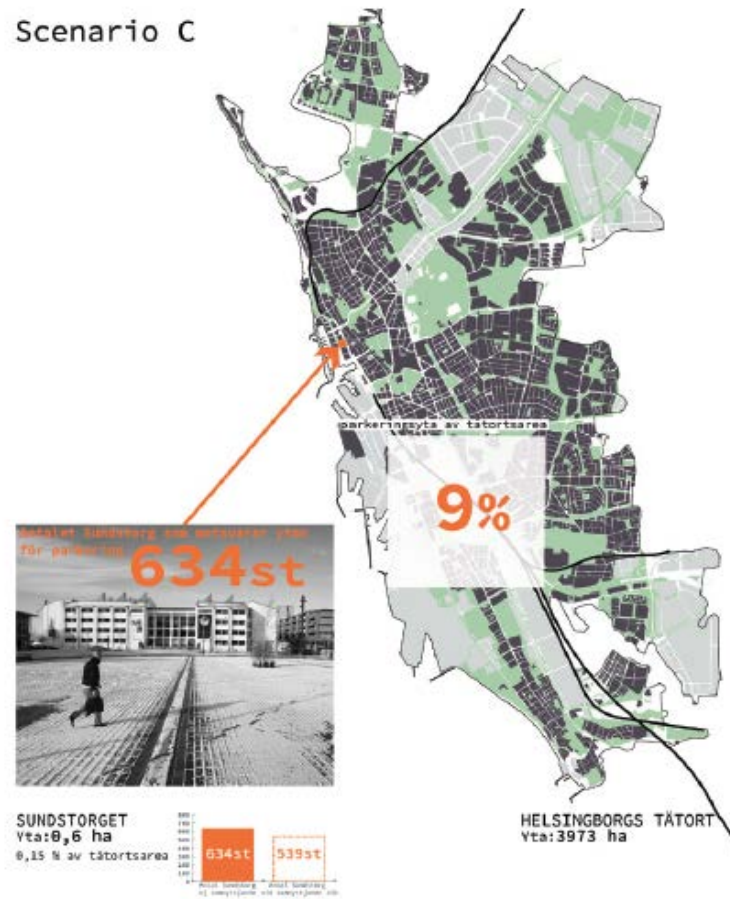

BUSINESS AS USUAL INNEBÄR...

Scenario A

Scenario C

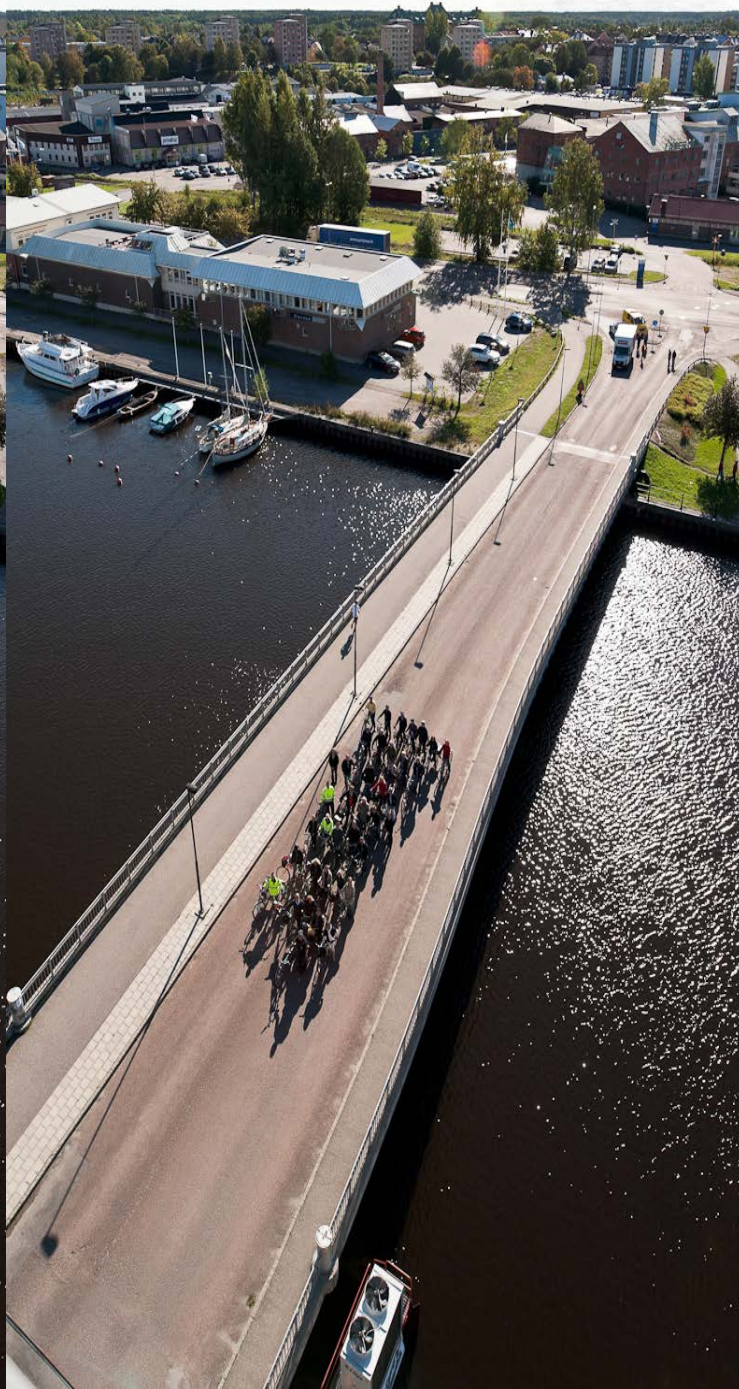

324 extra Sundstorg till parkeringsplatser

- ▶ Grovt skattat finns idag i Sverige fem parkeringsplatser för varje bil.
- ▶ Varje parkeringsplats tar 22-25 m² i anspråk

TACK FÖR ATT NI LYSSNAT!

**FRÅGOR OCH
KOMMENTARER VÄLKOMNAS**